

ସର୍ବମୁଖ ପ୍ରଭାତର ଆଗମନର ପର୍ବ –ମହାଶିବରାତ୍ରି

ଇଶ୍ୱରଙ୍କର ମହିମା ଅପରମଅପାର । ରାତ୍ରି ଶବ୍ଦ ଶିବଙ୍କ ସହିତ ଲାଗିବା, ଅନେକ ଆଧାମ୍ବିକ ରହସ୍ୟକୁ ଉନ୍ନୋଚନ କରିଥାଏ । ଏହା ବିଡ଼ିମନା ଯେ ଯେମିତି ଆମେ ରାତ୍ରିରେ ଶୋଇ ଥାଉ, ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅଞ୍ଜାନତା ରୂପକ ରାତ୍ରିରେ ଆମେ ଶୋଇ ରହିଛୁ । ଏ ସମସ୍ତ ସୃଷ୍ଟିର ନିୟନ୍ତ୍ରା, ଦେବାଦିଦେବ ମହାଦେବ ପରମପିତା ଶିବଙ୍କ ନାମ ସହ ରାତ୍ରି ଶବର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅର୍ଥକୁ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ବୁଝି ନାହେଁ । କେବଳ ଶୁଣିଥୁବା କଥା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଥାଉ । ଯଦି ଏହାର ବିବେକ ସମ୍ଭାବନା କରାଯାଏ ତେବେ ରାତ୍ରି ଶବର ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ସମସ୍ତ ମନୁଷ୍ୟର କଲ୍ୟାଣ ଲୁଚି ରହିଛି ।

ଏହା ସର୍ବବିଦିତ ଯେ ରାତ୍ରି ପରେ ସକାଳ ଆସିବା ଅନିବାର୍ୟ । କ'ଣ ଏପରି ସକାଳ ସର୍ବଦା ଥାଏ ବା ପ୍ରଭାତ ପରେ ରାତ୍ରିର ଅନ୍ଧକାର ଆସି ନ ଥାଏ ? ହଁ, ସେ ନିରାଚ ସତ୍ୟ । ପରମାମ୍ବାଙ୍କର ରାତ୍ରି ଅଥବା ଶିବରାତ୍ରି ଶବର ଅର୍ଥ ବୁଝିବାପରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଭାତ ଆସିଥାଏ ତାହା ସର୍ବମୁଖ ପ୍ରଭାତ ନେଇ ଆସେ । ତତ୍ତ୍ଵ ପଣ୍ଡାତ୍ ଅନେକ ଜନ୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ଧକାର ଆସି ନ ଥାଏ । କାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଧାତା ଏପରି ଏକ ସକାଳକୁ ନେଇ ଆସିଥାନ୍ତି ଯାହାଦ୍ୱାରା ଲୌକିକ ଏବଂ ଅଲୌକିକ ଉଭୟର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାତ ପଦାର୍ପଣ କରିଥାଏ । ଭାରତୀୟ ତିଥି ଏବଂ ମାସ ଅନୁସାରେ ପାଞ୍ଚୁନ ମାସ ଅମାବାସ୍ୟାର ଗୋଟିଏ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ପାଳନ କରାଯାଉଥିବା ମହାନ ଶିବରାତ୍ରି ପର୍ବ ସମସ୍ତଙ୍କର ବିଶେଷ ପର୍ବ । ଭାରତୀୟ ପାଞ୍ଜି ଅନୁସାରେ ପାଞ୍ଚୁନ ମାସ ହେଉଛି ବର୍ଷର ଶେଷ ମାସ । ତତ୍ତ୍ଵ ପଣ୍ଡାତ୍ ପ୍ରାରମ୍ଭ ହୁଏ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ ଶୁଭ ଘଟି, ଶୁଭମୁହୂର୍ତ୍ତ, ନଷ୍ଟତ୍ର ମାନଙ୍କର ଶୁଭାଗମନ । ଅତେ ରାତ୍ରିର ଅର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି ଚକ୍ରର ଏପରି ସମୟ ଯେତେବେଳେ କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ, ମୋହ, ଅହଂକାର ରୂପକ ଉକାଯତ ମନୁଷ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ସବୁକୁ ଚୋରିକରି ତାର ଜୀବନକୁ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ କରି ନିଜର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପିତ କରିନିଏ । ଇତିହାସ ଏବଂ ଇତିହାସକାର ସାକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅତୀତରେ ହୋଇଥିବା ଭୌତିକ ଏବଂ ଅଭୌତିକ ଘଟଣା ସବୁର ପ୍ରତୀକ ପର୍ବରୂପେ ବିଧୁବିଧାନ ସହିତ ତାହାକୁ ବହୁକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀବନ୍ତ କରି ରଖି ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ଶିବରାତ୍ରିର ଅର୍ଥ:- ଦୁନିଆର ଦୁଃଖକୁ ଦୂର କରିବାବାଲା, ସର୍ବ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପରମାମ୍ବାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବାଚକ ନାମ “ଶିବ” ଅଟେ । ଶିବ ଅର୍ଥାତ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଏବଂ ରାତ୍ରି ଅଞ୍ଜାନତାର

ସୁରକ୍ଷା । ଏହା ଏପରି ଏକ ରାତ୍ରି ଯେଉଁଥରେ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ କୌଣସି ସକାରାମୂଳିକତାର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇ ନ ଥାଏ । ମାନବତାର ଜଳାଞ୍ଜଳିଦେଇ ସେ ଏପରି ଜୀବନ ବ୍ୟତୀତ କରିଛାଲେ, ଯାହାପାଇଁ ମାନବୀୟ ଶବ୍ଦକୋଣରେ ଶବ୍ଦ ନ ଥାଏ । ସଂସାରରେ ସବୁଠାରୁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିଚାରଣୀଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟର କର୍ମ ଯେତେବେଳେ ଆସୁରୀ ହୋଇଯାଇଥାଏ, ଅଞ୍ଚାନତା ରୂପକ ରାତ୍ରିରେ ପରମାମ୍ବା ଅବତରିତ ହୋଇ ସଦଙ୍ଖାନ ଏବଂ ଛଣ୍ଡରୀୟ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ମାନବୀୟ ଜୀବନର ପ୍ରକାଶ ସଞ୍ଚାରିତ କରିଥାନ୍ତି । ଏପରି ରାତ୍ରିରୁ ବାହାର କରି ଏକ ପ୍ରକାଶମୟ ଦୁନିଆକୁ ନେଇଯାଆନ୍ତି । ମାନବକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଏକ ଦେବୀ ସମାଜର ପୁନର୍ଗୀନର ଆଧାରଣୀଙ୍କା ରଖୁଥାନ୍ତି । ଏଥୁପାଇଁ ପରମାମ୍ବା ଶିବଙ୍କ ମହିମା ସର୍ବଦା ଦେବୀଦେବତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗାୟନ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ପ୍ରତୀକ ରୂପରେ ପରମାମ୍ବା ଶିବଙ୍କ ପୂଜା ଶିବଲିଙ୍ଗ ରୂପରେ ହୋଇଥାଏ ।

ସର୍ବୋକ ପରମାମ୍ବାଙ୍କ ପୂଜା ଶିବଲିଙ୍ଗ ରୂପରେ କାହିଁକି ?

ପ୍ରାୟ ସବୁ ଦେବୀଦେବତା ମାନଙ୍କର ସାକାରୀ ବା ଆକାରୀ ରୂପ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ପରମାମ୍ବା ଶିବଙ୍କର କୌଣସି ପ୍ରକାରର ସ୍ଥଳରୂପର ପୂଜା ଦେଖାଯାଇ ନ ଥାଏ । ଦେଖାଇଥାନ୍ତି ତ କେବଳ ଶଙ୍କରଙ୍କର । ଶଙ୍କର ଅର୍ଥାତ ବିନାଶକାରୀ । ପରମାମ୍ବା ଓ ସଦା କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ଭାରତ ତଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱରେ ପରମାମ୍ବାଙ୍କର ପୂଜା ଶିବଲିଙ୍ଗ ରୂପରେ ହୋଇଥାଏ । ଭାରତରେ ମଧ୍ୟ ୧୨ ଟି ଜ୍ୟୋତିର୍ଲିଙ୍ଗର ପୂଜା ସର୍ବ ମାନ୍ୟ ଅଟେ । ୧୨ ଜ୍ୟୋତିର୍ଲିଙ୍ଗ ପରମାମ୍ବାଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ଦିବ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ସରୂପ ଏବଂ କର୍ମର ପ୍ରତୀକ । ଏହି ୧୨ ଟି ଜ୍ୟୋତିର୍ଲିଙ୍ଗର ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଶିବଙ୍କର ହିଁ ପୂଜା ହୋଇଥାଏ । ଶିବଲିଙ୍ଗର ଆକୃତି ଏବଂ ଲିଙ୍ଗରୂପରେ ଯେଉଁ ଚିହ୍ନସବୁ ରହିଛି, ସେ ସବୁର ଛଣ୍ଡରୀୟ ମହତ୍ଵ ଅଛି । କଳିଯୁଗ ଦୁନିଆରେ ଅର୍ଥାତ ବିକାରୀ ଦୁନିଆରେ ପରମାମ୍ବାଙ୍କ ଅବତରଣର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ଲିଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ କଳା କରି ଦିଆଯାଇଛି । ତାହା ଉପରେ ଚିତ୍ରିତ ତିନୋଟି ଗାର ସର୍ଷମ ପ୍ରଭାତ ଆଣିଦେବାବାଲା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପନା, ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଳନା ଓ ଶଙ୍କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମହାବିନାଶକୁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ । ଏ ସବୁର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ ଯେଉଁ ଲାଲ ବିଦ୍ୟୁତ ଚିହ୍ନ ଥାଏ, ତାହା ପରମାମ୍ବାଙ୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟଜ୍ୟୋତି ସରୂପର ପ୍ରତୀକ ।

ପରମାମ୍ବାଙ୍କ ମହାନ କାର୍ଯ୍ୟ:-

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତିର ସ୍ଥାପନା କରିବା, ପୁରୁଣା ଦୁନିଆକୁ ନୁଆ କରିବା, ସମସ୍ତ ମନୁଷ୍ୟାମ୍ବାଙ୍କୁ ବିକାର ଏବଂ ଖରାପ ସଂକ୍ଷାରରୁ ମୁକ୍ତ କରି ଦେବୀ ସଂକ୍ଷାର କରିବା, ଦେବତା ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଇବା ତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ପରମାମ୍ବା ଶିବ କଳିଯୁଗର ଅନ୍ତ ଏବଂ ସତ୍ୟଯୁଗର ଆଦି ସଂଗମଯୁଗରେ ସୃଷ୍ଟିରେ ଅବତରିତ ହୋଇ ନୁଆ ଦୁନିଆର ସ୍ଥାପନା କରିଥାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ପରିସ୍ଥିତି ସବୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛି । ମାନବତା ଚିକାର କରୁଛି ଏବଂ ସମେଦନା ବ୍ୟାକୁଳିତ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ଏହିଉଳି ସମୟରେ ନିଜେ ପରମାମ୍ବା ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ଅବତରିତ ହୋଇ ନିଜର ଦିବ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରାଉଛନ୍ତି । ସହଜ ରାଜଯୋଗ ଓ ଧାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମ୍ବା ଏବଂ ପରମାମ୍ବାଙ୍କ ମିଳନ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତନର ଯୁଗ । ବିନାଶର ଲୀଳା ସମ୍ମାନରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ଏହି ଶିବରାତ୍ରି ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନର ପ୍ରତୀକ ହୋଇଯାଉ । ଆପଣଙ୍କ ଜୀବନରେ ସର୍ଷମ ପ୍ରଭାତ ନେଇଆସୁ, ଏହା ଆମର ଶୁଭକାମନା । ଧାନ ରଖନ୍ତୁ ଏବେ ନୁହେଁ ତ କେବେ ନୁହେଁ । ପ୍ରଜାପିତା ବ୍ରହ୍ମାକୁମାରୀ ଛିରୀୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନିଜେ ପରମାମ୍ବା ଶିବ ସ୍ଥାପନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ସଂସ୍କା ୭୪ତମ ଶିବଜୟନ୍ତି ମହୋସ୍ବବ ପାଳନ କରୁଥାଏ । ଏହି ସମାରୋହ ଭାରତ ଏବଂ ବିଶ୍ୱର ସମସ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାକୁମାରୀ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଆୟୋଜିତ କରାଯିବ । ଏହିପରି ମହତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ମହାଶିବଜୟନ୍ତି ପର୍ବ ପାଳନ କରନ୍ତୁ ଯେପରି ଏହା ଆପଣଙ୍କ ଜୀବନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଦେବ । ଏହା ହେଉଛି ଶିବରାତ୍ରିର ସଦେଶ ଏବଂ ପରମାମ୍ବା ଶିବଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସଦେଶ । ଏଥୁପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଏହି ଘଡ଼ିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନିଜକୁ ଚିହ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧ ପରମାମ୍ବାଙ୍କ ସହ ଶିବଜୟନ୍ତି ପାଳନ କରନ୍ତୁ ॥ ଓମ ଶାନ୍ତି ॥

ବ୍ର.କୁ. ସୁର୍ଯ୍ୟମଣି
ଆବୁ ପର୍ବତ
ରାଜସ୍ବାନ